

РЕШЕНИЕ

№ 20914

гр. София, 18.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 63 СЪСТАВ, в публично заседание на пети декември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: КРИСТИНА Н. КОСТАДИНОВА

при участието на секретаря ГАЛИНА ЦВ. ГОРАНОВА ШИПОВАЦ като разгледа докладваното от КРИСТИНА Н. КОСТАДИНОВА Гражданско дело № 20211110146876 по описа за 2021 година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 124 от ГПК.

Образувано е по искова молба на К. Н. А., с ЕГН: ***** срещу Областна дирекция на МВР-София, с ЕИК: 129009945, с която се иска ответникът да бъде осъден да заплати на ищеца следните суми:

- сумата от **319.77 лева** – възнаграждение за положен извънреден труд през месец август 2018 г., ведно със законната лихва от 10.08.2021 г. /датата на исковата молба/ до окончателното изплащане на сумата и сумата от **93.18 лева** – обезщетение за забава за периода от 01.10.2018 г. до датата на завеждане на исковата молба;

- сумата от **135.66 лева** – възнаграждение за положен извънреден труд през месец септември 2018 г., ведно със законната лихва от 10.08.2021 г. /датата на исковата молба/ до окончателното изплащане на сумата и сумата от **38.36 лева** – обезщетение за забава за периода от 01.11.2018г. до датата на завеждане на исковата молба;

- сумата от **290.70 лева** – възнаграждение за положен извънреден труд през месец октомври 2018 г., ведно със законната лихва от 10.08.2021 г. /датата на исковата молба/ до окончателното изплащане на сумата и сумата от **79.78 лева** - обезщетение за забава за периода от 01.12.2018г. до датата на завеждане на исковата молба;

- сумата от **58.14 лева** – възнаграждение за положен извънреден труд през месец ноември 2018г., ведно със законната лихва от 10.08.2021 г. до окончателното изплащане на сумата и сумата от **15.45 лева** – обезщетение за забава за периода от 01.01.2019г. до датата на завеждане на исковата молба.

В съдебно заседание, проведено на 05.12.2023 г., ищецът прави

изменение на исковите си, което изменение съдът е приел с протоколно определение. В тази връзка и исковите са предявени, както следва:

- сумата от **283.20 лева** – възнаграждение за положен извънреден труд през месец август 2018 г. с продължителност от 30 часа, ведно със законната лихва от 10.08.2021 г. /датата на исковата молба/ до окончателното изплащане на сумата и сумата от **84.66 лева** – обезщетение за забава за периода от 01.10.2018 г. до датата на завеждане на исковата молба;

- сумата от **217.12 лева** – възнаграждение за положен извънреден труд през месец септември 2018 г. с продължителност от 23 часа, ведно със законната лихва от 10.08.2021 г. /датата на исковата молба/ до окончателното изплащане на сумата и сумата от **63.10 лева** – обезщетение за забава за периода от 01.11.2018г. до датата на завеждане на исковата молба;

- сумата от **236 лева** – възнаграждение за положен извънреден труд през месец октомври 2018 г. с продължителност от 25 часа, ведно със законната лихва от 10.08.2021 г. /датата на исковата молба/ до окончателното изплащане на сумата и сумата от **66.54 лева** - обезщетение за забава за периода от 01.12.2018г. до датата на завеждане на исковата молба;

- сумата от **28.32 лева** – възнаграждение за положен извънреден труд през месец ноември 2018г. с продължителност от 3 часа, ведно със законната лихва от 10.08.2021 г. до окончателното изплащане на сумата и сумата от **7.74 лева** – обезщетение за забава за периода от 01.01.2019г. до датата на завеждане на исковата молба.

В исковата молба се твърди, че ищецът е служител в Областна дирекция на МВР (ОДМВР)-София като заема длъжността „разузнавач” в група „Престъпления против собствеността” към Сектор „Противодействие на криминалната престъпност”, за която длъжност е установен ненормиран работен ден.

Твърди се, че в посочения по-горе период е положил 83 часа (81 часа след изменението) труд извън работно време над нормата /до 12 дни/, поради което и същият не е компенсирал с платен годишен отпуск. Поради това му се полага заплащане на извънреден труд с 50 на сто увеличение върху основното месечно възнаграждение. С тези аргументи се иска уважаване на исковите.

В срока по чл. 131 ГПК ответникът е депозирал отговор, в който оспорва исковите по основание и размер, като оспорва твърденията за положен извънреден труд от страна на ищеца. Възражава, че към релевантния период единствената възможност, която е съществувала при положен извънреден труд, е извършването на компенсация с допълнителен платен годишен отпуск в максимален размер от 12 работни дни, което е и било сторено. Посочва, че няма превишение – доколкото 8 часа извънреден труд не били приравнени на един ден отпуск, както смятал ищецът /т.е за 96 часа извънреден труд не се дължали 12 дни отпуск/. Поддържа, че за ищеца бил приложим съответният специален закон, а не КТ.

Моли исковите да бъдат отхвърлени като неоснователни. Претендира разноси, включително юрисконсултско възнаграждение.

По делото е изготвена и приета съдебно счетоводна експертиза.

Представени са допълнителни писмени доказателства с молба на ответника от 26.09.2023 г., както следва: платежни бележки, протоколи за отчитане на положен извънреден труд, акт за встъпване в длъжност от 23.06.2015 г., заповед от 16.06.2015 г. за преназначаване на държавен служител, заповеди за полагане на труд извън работно време.

В съдебно заседание процесуалният представител на ищеца излага доводи за уважаване на така предявения иск.

Процесуалният представител на ответната страна не се явява и не излага допълнително становище по делото.

Софийският районен съд, след като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид доводите и възраженията на страните, приема за установено следното:

Страните по делото не спорят, че през процесния период К. Н. А. е заемал длъжността „разузнавач“ в група „Престъпления против собствеността“ към Сектор „Противодействие на криминалната престъпност“ като е бил държавен служител и е полагал труд при ненормиран работен ден.

По делото е изготвена и приета съдебно икономическа експертиза като експертното заключение не е оспорено от страните. От последното се установява, че през 2018 г. ищецът е положил общо 203.50 часа извънреден труд. От тях по твърдението на ищеца 96 часа били компенсирани с 12 дни платен отпуск, а 22 часа били заплатени. Оставали 91.50 часа – нито платени, нито компенсирани с отпуск.

Досежно процесните месеци са положени следните часове труд по дни, които часове се твърди да не са компенсирани:

- За м. август: на 02.08.2018 г. и 08.08.2018 г. – по 15 часа дневно или общо 30 часа – некомпенсирани нито с отпуск, нито с плащане;
- За м. септември: на 06.09.2018 г. – 15 часа и на 20.09.2018 г. – 8 часа или общо 23 часа – некомпенсирани нито с отпуск, нито с плащане;
- За м. октомври: на 12.10.2018 г. – 15 часа, некомпенсирани нито с отпуск, нито с плащане /останалите 11 часа извънреден труд през м. октомври са компенсирани с платен отпуск/.
- За м. ноември: на 12.11.2018 г. – 3 часа, некомпенсирани нито с отпуск, нито с плащане.

От посочените дни – всички дни се падат редовни работни дни от седмицата - 02.08.2018 г. /четвъртък/, 08.08.2018 г. /сряда/, 20.09.2018 г. /четвъртък/, 12.10.2018 г. /петък/ и 12.11.2018 г. /понеделник/ с изключение на 06.09.2018 г. – официален празник – Ден на съединението.

Съгласно експертизата за датата 06.09.2018 г. са положени 15 часа извънреден труд, който не е компенсирани. Поради това и стойността на същия възлиза на 141.60 лева, а обезщетението за забава на 41.15 лева. Стойността на извънредния труд е 9.44 лева на час – заплатен при 50 на сто върху основното месечно възнаграждение.

Изготвената експертиза следва да бъде кредитирана, доколкото експертните изследвания са задълбочени, подробни и компетентно извършени, а по делото липсват и данни за евентуална заинтересованост на вещото лице от изхода на производството. Освен това заключението не е оспорено и е изготвено въз основа на документи, съставяни от представител на ответника, поради което съдът му дава вяра.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Предявен е иск с правно основание по чл. 178, ал. 1, т. 3, вр. чл. 187, ал. 6, вр. ал. 5, т. 1 ЗМВР /ред. ДВ бр. 55/03.07.2018г./. В тежест на ищеца е да докаже, че се намира в служебни отношения с ответната страна през процесния период; полагането на труд от ищеца през същия извън установеното за него работно време по разпореждане или със знанието и без противопоставянето на работодателя; размер на трудовото възнаграждение в чиста сума за получаване от работника.

При доказване на тези факти в тежест на ответника е да докаже положителния факт на плащане на претендираните от него суми.

По предявения иск по чл. 86, ал. 1 ЗЗД в тежест на ищеца е да докаже изпадане на длъжника в забава и датата на изпадане в забава, в частност - при приложение чл. 84, ал. 2 ЗЗД, отправянето на покана до ответника да изпълни.

По допустимостта:

Настоящият състав намира предявеният иск за допустим. В тази връзка следва да се отбележи, че съгласно разпоредбата на чл. 142 от ЗМВР служителите на МВР са три вида: държавни служители по ЗМВР, чиито статут е уреден със ЗМВР, други държавни служители, чиито статут е уреден със Закона за държавния служител (ЗДСл) и служители, работещи по трудово правоотношение, чиито статут е уреден по Кодекса на труда (КТ).

В процесния случай следва да се приеме, че ищецът е държавен служител по ЗМВР, като орган по назначаването е Директорът на ОДМВР - гр. София, тъй като същият е издал заповед за назначаване на ищеца на горепосочената длъжност. По тези съображения съдът счита, че именно ОДМВР - гр. София е пасивно легитимирана да отговаря по процесния иск, доколкото посочената дирекция е самостоятелно юридическо лице и работодател на ищеца в процесния период. В този смисъл е и трайната съдебна практика – напр. Решение № 99/03.07.2019 г. по дело № 1876/2018 г. на ВКС, ГК, IV г.о. Аргумент в полза наличието на пасивна процесуална легитимация на ОДМВР се съдържат и в Решение № 311/08.01.2019 г. по гр.д. № 1144/2018 г. на ВКС, IV г.о., с което ОДМВР е осъдено да заплати обезщетение за положен извънреден труд.

По основателността:

В процесния случай, доколкото ищецът е държавен служител по ЗМВР, съдът намира за безспорно, че страните са обвързани от служебно правоотношение по ЗМВР, доколкото за процесния период ищецът е бил държавен служител при ОДМВР София. Това налага извод, че приложимият

закон, който урежда този вид обществени отношения е ЗМВР. Последният е специален закон по отношение на ЗДСл и КТ по аргумент от чл. 142, ал. 2 от ЗМВР.

Съгласно разпоредбата на чл. 176 от ЗМВР брутното месечно възнаграждение на държавните служители на МВР се състои от основно месечно възнаграждение и допълнителни възнаграждения. Сред предвидените в същия закон допълнителни възнаграждения са и допълнително възнаграждение за извънреден труд – чл. 178, ал. 1, т. 3 от ЗМВР и допълнително възнаграждение за полагане на труд през нощта /от 22.00 до 06.00 часа/ - чл. 179, ал. 1 от ЗМВР.

Разпоредбата на чл. 187, ал. 3 от ЗМВР регламентира, че работното време на държавните служители се изчислява в работни дни - подневно, а за работещите на 8 -, 12 - или 24 – часови смени – сумирано за тримесечен период. Работата извън редовното работно време до 280 часа годишно съгласно ал. 5, т. 1 от същия текст /в редакцията му към процесния период/ се компенсира с допълнителен платен годишен отпуск за работата в работни дни и с възнаграждение за извънреден труд за работата в почивни и празнични дни – за служителите на ненормиран работен ден. Съгласно разпоредбата на чл. 187, ал. 6 от ЗМВР извънредният труд по ал. 5 се заплаща с 50 на сто увеличение върху основното месечно възнаграждение.

В настоящия случай липсва спор, че ищецът е полагал труд при ненормиран работен ден.

По тези съображения и спрямо ищеца са приложими цитираните правила за изчисляване на работното време и свързаните с това положения в закона – относно допълнителното заплащане за извънреден труд – през почивни и празнични дни съответно за компенсиране на положения извънреден труд през делнични дни с допълнителен платен отпуск.

Предвид горното и исковата претенция за главница се явява основателна за датата 06.09.2018 г., когато са положени 15 часа извънреден труд, който не е компенсиран. Поради това и стойността на същия възлиза на 141.60 лева или 15х9.44 лева/час, а обезщетението за забава на 41.15 лева. В тази връзка следва да се отбележи, че 06.09. е официален празник, поради което и полагането на извънреден труд на този ден подлежи на заплащане, а не на компенсация с отпуск.

За разликата до пълния размер на претенциите същите следва да бъдат отхвърлени. Това е така, доколкото всички останали дни на положен извънреден труд са били работни делнични дни от седмицата. В тази връзка и попадат в приложното поле на първото предложение от цитираната законова разпоредба. Освен това, както правилно посочва ответникът, липсва правило, което да предвижда, че 8 часа извънреден труд се компенсират с цял ден или с 24 платен отпуск, на каквато логика основава претенцията си ищецът.

На последно място и следва да се отбележи, че последователно /към настоящия момент/ в съдебната практика се застъпва становището, че в законодателната уредба не е налице твърдяната от ищеца празнота, която предполага субсидиарно приложение на КТ. В тази връзка според това

становище ЗМВР и свързаните с него подзаконовни нормативни актове уреждат изчерпателно служебното отношение, в което се намира ищецът. Освен това приложимата уредба представлява специален закон и поради това общите разпоредби на трудовото законодателство не следва да се прилагат субсидиарно след като липсва изрична препращаща разпоредба, относима към релевантната за казуса уредба. Съображенията за това са следните:

Статутът на държавните служители в системата на МВР е уреден изцяло в специалния ЗМВР. В тази връзка в чл.187 ал. 1 от ЗМВР е предвидено, че нормалната продължителност на работното време на държавните служители в МВР е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица. Това положение кореспондира на уредбата в чл. 136 ал. 1 от КТ за лицата по ТПО на нормалната продължителност на работното време – където е предвидено, че работната седмица е петдневна с нормална продължителност на седмичното работно време до 40 часа, съответно, съгласно чл. 136 ал. 3 от КТ нормалната продължителност на работното време през деня е до 8 часа. Съгласно чл. 187 ал. 5 т. 1 от ЗМВР работата извън редовното работно време до 280 часа годишно се компенсира с възнаграждение за извънреден труд – при работа на почивни и празнични дни и с отпуск до 12 дни – при работа в делнични дни. Чл. 187 ал. 7 от ЗМВР предвижда, че извънредният труд не може да надвишава 70 часа на тримесечен период и 280 часа годишно.

От своя страна текстът на чл. 187, ал. 9 от ЗМВР предвижда редът за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време, режимът на дежурство, времето за отдих и почивките за държавните служители, да се определят с наредба на министъра на вътрешните работи.

В този смисъл вкл. разясненията, дадени в Тълкувателно решение № 1/15.03.2023 г. по тълк.дело № 1/2020 г. на ОСГК на ВКС.

По исканията за разноси на страните:

Разноси в настоящото производство претендират и двете страни по спора. С оглед изход на делото такива се дължат и на двете страни.

Ищецът претендира 350 лева за адвокатско възнаграждение. От тази сума съобразно уважената част от исковете се дължи сумата от: 64.83 лева.

Ответникът претендира разноси от 100 лева за юрисконсулт, от която сума му се дължат 81.49 лева.

В полза на съда ответникът следва да бъде осъден да заплати 64.83 лева /доколкото сумата се изчислява на база 50 лева държавна такса и 300 лева депозит за вещо лице/.

Водим от горното, Софийският районен съд:

РЕШИ:

ОСЪЖДА Областна дирекция на МВР-София, с ЕИК: 129009945 и адрес: гр. София, ул. Гео Милев № 71 **ДА ЗАПЛАТИ** на К. Н. А., с ЕГН:

***** и адрес: гр. София, ж.к. С.Р., бл. **** вх. Б, ап. 36, следните суми: сумата от **141.60 лева** – главница, възнаграждение за положен извънреден труд през месец септември 2018 г. с продължителност от 15 часа /положен на 06.09.2018 г./, сумата от **41.15 лева** – обезщетение за забава за периода от 01.11.2018 г. до датата на завеждане на исковата молба – **10.08.2021 г.**, ведно със законната лихва върху главницата от **11.08.2021 г.** /датата на исковата молба/ до окончателното изплащане на сумата **КАТО ОТХВЪРЛЯ** исковите за следните суми и периоди:

- за сумата от **283.20 лева** – възнаграждение за положен извънреден труд през месец август 2018 г. с продължителност от 30 часа, ведно със законната лихва от 10.08.2021 г. до окончателното изплащане на сумата и сумата от **84.66 лева** – обезщетение за забава за периода от 01.10.2018 г. до датата на завеждане на исковата молба;

- сумата от **75.52 лева** – възнаграждение за положен извънреден труд през месец септември 2018 г. с продължителност от 8 часа, ведно със законната лихва от 10.08.2021 г. до окончателното изплащане на сумата и сумата от **21.95 лева** – обезщетение за забава за периода от 01.11.2018г. до датата на завеждане на исковата молба;

- сумата от **236 лева** – възнаграждение за положен извънреден труд през месец октомври 2018 г. с продължителност от 25 часа, ведно със законната лихва от 10.08.2021 г. /датата на исковата молба/ до окончателното изплащане на сумата и сумата от **66.54 лева** - обезщетение за забава за периода от 01.12.2018г. до датата на завеждане на исковата молба;

- сумата от **28.32 лева** – възнаграждение за положен извънреден труд през месец ноември 2018г. с продължителност от 3 часа, ведно със законната лихва от 10.08.2021 г. до окончателното изплащане на сумата и сумата от **7.74 лева** – обезщетение за забава за периода от 01.01.2019г. до датата на завеждане на исковата молба, поради неоснователност на претенциите в отхвърлената част.

ОСЪЖДА Областна дирекция на МВР-София, с ЕИК: 129009945 и адрес: гр. София, ул. Гео Милев № 71 **ДА ЗАПЛАТИ** на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК на К. Н. А., с ЕГН: ***** и адрес: гр. София, ж.к. С.Р., бл. **** вх. Б, ап. 36, сумата от **64.83 лева** – разноси за адвокатско възнаграждение в настоящото производство съобразно уважената част от исковите.

ОСЪЖДА К. Н. А., с ЕГН: ***** и адрес: гр. София, ж.к. С.Р., бл. **** вх. Б, ап. 36 **ДА ЗАПЛАТИ** на Областна дирекция на МВР-София, с ЕИК: 129009945 и адрес: гр. София, ул. Гео Милев № 71 на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК на сумата от **81.49 лева** – разноси за юрисконсултско възнаграждение в настоящото производство съобразно отхвърлената част от исковите

ОСЪЖДА Областна дирекция на МВР-София, с ЕИК: 129009945 и адрес: гр. София, ул. Гео Милев № 71 **ДА ЗАПЛАТИ** на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК по сметка на **Софийския районен съд** сумата от общо **64.83 лева** – заплатено от бюджета възнаграждение за вещото лице /55.57 лева/ и

дължимата държавна такса по уважената искова претенция /9.26 лева/.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване от страните пред Софийски градски съд, в двуседмичен срок, считано от връчването му на страните.

Препис от решението да се връчи на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____